

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Tillsynsväglednings plan 2022-24

enligt miljöbalken, Dnr 503-7730-21

Inledning

Länsstyrelsen har efter samråd med länets kommuner tagit fram en ny tillsynsvägledningsplan för Länsstyrelsen Halland 2022-2024. Kommunernas miljönämnder har genom en skriftlig förfrågan beretts tillfälle att lämna förslag på viktiga vägledningsområden. Planen har också utgått från den Nationella tillsynsstrategin 2022-2024. För 2022 och kommande år planeras för löpande vägledningsinsatser i form av information via Länsstyrelsen webbplats, Tillsynsportalen Väst, handläggarräffar, tillsynsdagar, kommunbesök m.m. Länsstyrelsen bedriver också sin tillsynsvägledning genom att aktivt medverka i Miljösamverkan Hallands och Västra Götalands projekt.

Länsstyrelsen hoppas att arbetet inom tillsynsvägledningen även fortsättningsvis ska vara stimulerande och att det bidrar till att höja kvaliteten på miljötillsynen i Halland. Kommunernas och länsstyrelsens möjlighet att avsätta tid och engagemang är en avgörande framgångsfaktor.

Länsstyrelsen önskar därför att kommunerna i sin planering avsätter tillräckliga resurser för deltagande i genomförandet av tillsynsvägledningsplanen för 2022-2024.

Länsstyrelsens plan för tillsynsvägledning omfattar tillsynsvägledning enligt miljöbalkens definition som den uttrycks i miljötillsynsförordningen (2011:13).

Länsstyrelsens tillsynsvägledning enligt miljöbalken riktar sig mot kommunerna.

Tillsynsvägledning består av råd och stöd till de operativa tillsynsmyndigheterna, men även utvärdering, uppföljning och samordning av kommunernas operativa tillsyn.

Länsstyrelsens tillsynsvägledning sker till viss del inom Miljösamverkan Halland där Länsstyrelsen ingår som en part tillsammans med länets kommuner i de projekt och utbildningsinsatser etc. som vi valt att arbeta med inom Miljösamverkan. Sedan några år tillbaka samarbetar Miljösamverkan Halland och Västra Götaland med gemensamma projekt.

För att förebygga miljöbrott och även effektivisera hanteringen av dessa ska Länsstyrelsen verka för samarbete mellan polismyndigheten, åklagarmyndigheten och de myndigheter som svarar för den operativa tillsynen enligt miljöbalken i enlighet med kravet på samverkan mot miljöbrott. I syfte att utveckla arbetet inom detta område har ett Miljöbrottsnätverk bildats. Nätverket består av miljöpolis, åklagare, representanter från Länsstyrelserna i Hallands och Västra Götalands län samt kommunrepresentanter från Halland, Fyrbodalsregionen, Skaraborg, Sjuhärad och Göteborgs stad.

Beslut om fastställande av denna plan har fattats av landshövding Brittis Benzler den 23 februari 2022.

Brittmarie Jansson

Miljöhandläggare, Länsstyrelsen i Hallands län

Innehållsförteckning

Inledning	1
Innehållsförteckning	3
Bakgrund och syfte.....	4
Prioriteringsgrunder	4
Miljömål	4
Regional miljösamverkan	5
Miljösamverkan Halland	5
Behovsanalys.....	5
Tillsynsvägledning i Hallands län	5
Tillsynsprojekt	5
Handläggarträffar/andra vägledningsaktiviteter	6
Utbildningar.....	6
Webbinformation.....	6
Tillsynsportalen	6
Revidering, uppföljning och utvärdering av planen.....	7
Referenser	7

Bakgrund och syfte

Länsstyrelsen har genom miljötillsynsförordningen (2011:13) ett uppdrag att ge tillsynsvägledning till kommunerna. Syftet med uppdraget är att förbättra miljöbalkens tillämpning hos kommuner och länsstyrelser. Av uppdraget framgår också att länsstyrelserna i samråd med kommunerna ska bidra till genomförandet av Naturvårdsverkets vägledningsplan. Syftet med planen är också att få en effektiv tillsynsvägledning som medverkar till att förbättra förutsättningarna för det operativa tillsynsarbetet hos kommunerna.

Att tillsynsvägleda innebär att följa upp, utvärdera och samordna den operativa tillsynen. Det innebär också att ge stöd och råd om hur tillsynsmyndigheterna ska tillämpa och använda bindande regler enligt miljöbalken i sin operativa tillsyn.

Prioriteringsgrunder

I valet av vilka ämnesområden och vilka åtgärder som ska prioriteras i tillsynsvägledningen har flera faktorer varit styrande. Det övergripande målet för tillsynsvägledningen har dock varit detsamma - att ständigt förbättra hälsa och miljö.

De styrande faktorerna har varit de nationella och regionala miljökvalitetsmålen, kommunernas önskemål om tillsynsvägledning, länsstyrelsens uppfattning om behovet av tillsynsvägledning, Nationell strategi för tillsyn 2022-2024 samt Naturvårdsverkets vägledningsplan.

Miljömål

De nationella miljökvalitetsmålen med tillhörande preciseringar som regeringen beslutade om 2012 och 2017 och som också gäller som regionala mål för Halland, täcker i stort sett upp hela miljöområdet. Att utgå från dessa vid prioritering av tillsynsvägledning ökar möjligheterna att uppnå de enskilda miljökvalitetsmålen. De av riksdagen antagna sexton nationella miljökvalitetsmålen anger det tillstånd i miljön som är nödvändig för en hållbar utveckling. Miljömålen är en av flera beståndsdelar som påverkar planeringen av tillsynsvägledningen. Med utgångspunkt i miljömålen kan olika fokusområden för arbetet med tillsynsvägledningen väljas ut.

Även FN:s resolution Agenda 2030 för hållbar utveckling ligger till grund för Länsstyrelsens arbete med bland annat tillsynsvägledning.

I samband med Länsstyrelsens arbete med att ta fram en tillsynsvägledningsplan har Naturvårdsverkets tillsynsvägledningsplan 2022-2024 beaktats och där så varit möjligt med hänsyn tagen till de regionala behoven, har vägledningsåtgärder som stämmer överens med Naturvårdsverkets plan föreslagits. [Naturvårdsverkets tillsynsvägledningsplan 2022-2024 \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se/om-oss/planer-och-strategier/tillsynsvagledning/tillsynsvagledningsplan-2022-2024)

Den nationella tillsynsstrategin med sina sex tillsynsområden där ett antal fokusområden har pekats ut inom varje tillsynsområde har fått ett starkt genomslag i länsstyrelsens tillsynsvägledningsplan. [Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se/om-oss/planer-och-strategier/nationell-strategi-for-tillsyn-enligt-miljobalken)

De områden som lyfts fram som angelägna i strategin är Avfall, Förorenade områden,

Hälsoskydd, Miljöfarlig verksamhet, Naturtillsyn och Vattenverksamhet. De fokusområden som pekats ut i strategin inom respektive tillsynsområde har tagits upp i Länsstyrelsens tillsynsvägledningsplan.

Regional miljösamverkan

Miljösamverkan Halland

Länsstyrelsen och kommunerna i Hallands län arbetar tillsammans i Miljösamverkan Halland. Detta sker i projektform med en samordnare som är knuten till Region Halland. Sedan 2014 samarbetar Miljösamverkan Halland och Miljösamverkan Västra Götaland. Genom att delta i detta projekt och bidra med den kompetens som finns inom Länsstyrelsen i bland annat de tillsynsprojekt som genomförs, kommer en regional miljösamverkan till stånd. Miljöförvaltdirektören deltar i Miljösamverkan Hallands styrgrupp samt i styrgruppen för samarbetet mellan Miljösamverkan Halland och Västra Götaland.

Behovsanalys

Länsstyrelsen har genom en särskild förfrågan till kommunernas miljöförvaltningar berett dessa en möjlighet att lämna synpunkter på vilka vägledningsområden som dessa bedömt som särskilt angelägna. Detta underlag har tillsammans med länsstyrelsens interna bedömning av behovet legat till grund för utformningen av tillsynsvägledningen.

Tillsynsvägledning i Hallands län

Nedan följer en beskrivning av de komponenter Länsstyrelsen använder sig av för att bedriva sin tillsynsvägledning på ett effektivt och strukturerat sätt.

Tillsynsprojekt

Genom att delta i Miljösamverkan Hallands arbete med att driva gemensamma tillsynsprojekt inom länet och även tillsammans med Miljösamverkan Västra Götaland, kan samsyn i olika frågor uppnås och länsgemensamt material arbetas fram på ett effektivt sätt. Miljöförvaltningarna inom kommunerna i länet är organiserade på olika sätt och återfinns på olika ställen i kommunens struktur. Till följd av bland annat detta arbetar man också på lite olika sätt. Det leder till att det finns ett stort behov av att genomföra gemensamma tillsynsprojekt för att nå samsyn i olika frågor och därmed en likriktad tillsyn, vidare också ett behov av att ta del av varandras kunskaper, samt för att gemensamt och därmed mer effektivt ta fram underlagsmaterial för tillsynen. Länsstyrelsen drar utifrån detta slutsatsen att deltagande i Miljösamverkans tillsynsprojekt är en mycket viktig del i tillsynsvägledningen. De tillsynsprojekt som är aktuella under 2022 är

- Kemikalier i förskolan
- Användning av avfall för anläggningsändamål
- Bygg- och rivningsavfall

Vidare planeras för ett antal serviceprojekt samt för kompetens- och verksamhetsutveckling.

Handläggarträffar/andra vägledningsaktiviteter

Länsstyrelsen gör bedömningen att handläggarträffar och andra aktiviteter som till exempel studiebesök inom olika ämnesområden är ett viktigt sätt för att dela med sig av kunskap samt nå samsyn och likartade kravnivåer över hela länet inom en bransch. De kommande åren bedöms aktiviteter vara viktiga inom flera områden. Under 2022-2024 planerar Länsstyrelsen att anordna träffar och liknande inom följande områden,

1. Allmänt, tillsyn av miljöfarlig verksamhet
2. Avfall
3. Buller
4. Energi
5. Förorenad mark
6. Strandskydd

Inom varje tillsynsområde kommer olika delområden att samlas under en gemensam rubrik, se Planeringsdokumentet, *bilaga 1*. Av planeringsdokumentet framgår även när under de kommande 3-årsperioden som de olika aktiviteterna och delaktiviteterna är inplanerade.

Länsstyrelsen har för avsikt att inom respektive tillsynsområde gå igenom kommunala överklagningsärenden och aktuell praxis. Detta dels för att uppnå samsyn i frågor där kommunen och Länsstyrelsen gjort olika bedömningar, dels för att sprida kunskap om ny praxis samt intressanta ärenden som avgjorts i högre instans. Handläggarträffar bedöms av Länsstyrelsen som en mycket viktig del i tillsynsvägledningen. Det personliga mötet ger möjlighet till direkt dialog och delaktighet för att tillvarata erfarenheter och åsikter.

Utbildningar

Behovet av utbildningar är svårt att bedöma. Länsstyrelsen har för avsikt att samordna vissa utbildningsinsatser med Miljösamverkan Hallands och Västra Götalands aktiviteter. Vissa utbildningar kan också samordnas med Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Webbinformation

Genom att lägga ut information av vägledande karaktär på Länsstyrelsens externa hemsida, till exempel vid ny lagstiftning, kan kommunerna och allmänheten enkelt och snabbt ta del av denna.

Tillsynsportalen

För kommunerna och länsstyrelserna i Halland och Västra Götaland finns en digital

tillsynsportal, Tillsynsportalen Väst, ett forum för diskussion inom olika ämnesområden och ett redskap för länsstyrelserna att förmedla information och vägledning till exempel genom nyhetsbrev.

Individuell rådgivning sker genom att kommunen kan vända sig direkt till Länsstyrelsens handläggare för råd av mer generell karaktär. När det gäller frågor i mer specifika ärenden måste länsstyrelsens handläggare avstå att lämna konkreta synpunkter, eftersom en jävsituation vid ett överklagande senare skulle kunna komma att uppstå. Länsstyrelsen bör dock kunna vända resonemanget till att gälla mer generella synpunkter med bland annat hänvisningar till andra liknande fall i länet och rättsfall. Kommunen har också möjlighet att vända sig till den centrala myndigheten på det aktuella området, till exempel Naturvårdsverket, vilken på ett friare sätt kan lämna råd i enskilda fall.

Inom förorenade områden har Länsstyrelsen särskilt stora möjligheter till individuell rådgivning och arbetar också aktivt utåt mot kommunerna för att bistå med detta.

Övergripande tillsynsvägledning

En del av Länsstyrelsens tillsynsvägledning består av uppföljning och utvärdering av kommunernas tillsyn inom hela miljöbalksområdet. Länsstyrelsen har som ambition att besöka två kommuner per år för att fullgöra detta uppdrag. Vi kan utvärdera olika delar och ett flertal aspekter av den operativa tillsynen. Det kan handla om exempelvis resursfrågor, utredningar om tillsynsbehov, register, tillsynsplanering, tillsynsmetoder eller uppföljning/utvärdering av tillsynsmyndighetens egen tillsyn. Uppföljningen kan vara av mer allmän karaktär eller inriktad mot ett särskilt tillsynsområde. Genom kontinuerlig uppföljning av kommunernas tillsyn kan Länsstyrelsen uppmärksammas på eventuella brister i den operativa tillsynen. Detta leder bland annat till att Länsstyrelsen får information om inom vilka områden tillsynsvägledning kan behövas. Länsstyrelsen anser att denna form av tillsynsvägledning är viktig.

Revidering, uppföljning och utvärdering av planen

För att hålla tillsynsvägledningsplanen ständigt aktuell och långsiktig ska den årligen revideras. Länsstyrelsen avser även i fortsättningen att göra detta arbete i samverkan med kommunerna och Miljösamverkan Halland. Länsstyrelsen gör en uppföljning av planen i samband med den årliga revideringen.

Referenser

Naturvårdsverkets tillsynsvägledningsplan 2022-2024, februari 2022.

Nationella tillsynsstrategin, för 2022-2024

Sveriges 16 miljömål, regeringsbeslut om reviderade preciseringar till alla miljö kvalitetsmål, förutom Begränsad klimatpåverkan, 2012 och ny precisering för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan, 2017

FNs resolution Agenda 2030 för hållbar utveckling

Bilaga

1. Planeringsdokument 2022-2024

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län • Postadress: 301 86 Halmstad • Besöksadress: Slottsgatan 2
010- 224 30 00 • halland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/halland